

Relación entre la metodología implícita en las secuencias didácticas planteadas y los indicadores competenciales

Los indicadores apuntados son los propuestos por el CIREL (Centre de suport a la innovació i recerca educativa en llengües): <http://phobos.xtec.cat/cirel/cirel/>

Contribución de las secuencias didácticas presentadas	
INDICADORES I. Planteamiento y características	
Se empieza activando los conocimientos previos para construir los nuevos	Las preguntas / actividades iniciales se apoyan en la organización colectiva como punto de partida. Su resultado sirve asimismo como elemento de comparación con el producto acabado. Entre medio, nos movemos por la “Zona de Desarrollo Próximo” del alumnado. Este aspecto se corresponde con la fase de EXPLORACIÓN DE CONOCIMIENTOS PREVIOS con la que se inicia cada secuencia, a partir de preguntas prolépticas.
Partiendo de un hecho concreto, se establecen conexiones con otras áreas del conocimiento y del entorno global	Las dos fases siguientes responden a este propósito: ESTRUCTURACIÓN MEDIANTE LA ELABORACIÓN CONJUNTA Y ENMARCACIÓN E INCORPORACIÓN DE CONCEPTOS TEÓRICOS .
La propuesta es interesante y creativa y conduce a un producto final	Las actividades aparecen entrelazadas, siguiendo un hilo conductor que lleva a la producción de productos concretos en los que confluyen los aspectos tratados a lo largo de cada secuencia.
El uso de la lengua se enmarca en un contexto real que incluye la recepción y la producción	A lo largo de los bloques diseñados, se desarrolla la competencia lingüística en torno a las 5 destrezas: hablar, interactuar, escribir, escuchar y leer.
Se activan los procesos cognitivos , de complejidad progresiva	• Activación de conocimientos previos: <i>¿qué sabemos sobre este tema?</i> • Introducción de nuevos conocimientos a partir de procedimientos que posibilitan el avance en su adquisición, desde el nivel de comprensión hasta el APLICACIÓN DE CONOCIMIENTOS: <i>¿qué más deberíamos saber para llegar a ‘saber hacer’?</i> • Las actividades llevadas a cabo implican la activación de procesos cognitivos que van desde la reproducción, hasta la reflexión, teniendo como puente la conexión: <i>¿cómo lo vamos a hacer?</i> Finalmente, se invita a la AUTOEVALUACIÓN del propio aprendizaje: <i>¿qué hemos aprendido?</i>
La propuesta tiene en cuenta la atención a la diversidad y la inclusión	Las diferentes maneras de aprender tienen cabida en el proceso presentado en el momento en el que es cada grupo el que elabora su propia propuesta, según su ritmo y sus capacidades cognitivas y estratégicas. El trabajo en grupos cooperativos heterogéneos facilita la atención a las necesidades individuales y grupales. La profesora sirve de guía y de ayuda a cada uno de los grupos trabajando con ellos en las diferentes fases del proceso. Por otra parte, se procura que el alumnado sienta suyo el documento, de manera que sea un incentivo para

	comprometerse.
Se posibilita que el alumnado comparta lo que piensa y lo que aprende	Las constantes situaciones de intercambio favorecen la verbalización de lo pensado y aprendido: creación y exposición de mapas conceptuales, expresión de ideas propias, análisis y comentario de los trabajos presentados, lectura de los productos finales. Asimismo, se potencia el “hablar para aprender” dentro de cada uno de los grupos cooperativos formados. Podemos ver al respecto la tabla de INDICADORES DE TRABAJO EN EQUIPO .
Se ofrecen oportunidades para usar la lengua adecuadamente	Se trata de soportes explícitos, incorporados en la misma actividad.
Se incluye variedad de recursos y materiales didácticos, en diferentes formatos y soportes	Textos escritos, mapas conceptuales, vídeos, exposiciones orales, <i>blogs</i> (portafolios digitales), prensa escrita, libros de lectura, Internet: se trata de formatos que ofrecen oportunidades para buscar, analizar, interpretar, evaluar y presentar la información.
Se incluyen herramientas para la evaluación y la autoevaluación del proceso y del producto final	Los criterios de evaluación son compartidos al principio y la final de la secuencia, ya que aparecen explícitos en la tabla final de autoevaluación (<i>“soy capaz de...”</i>). También en cuanto a la evaluación el alumnado se entiende como agente activo que regula su propio proceso de aprendizaje. Las plantillas facilitadas durante el proceso posibilitan asimismo el indicio de los aspectos que pueden mejorarse.
INDICADORES II. Gestión	
Se comparten los objetivos y la finalidad de la propuesta de trabajo, partiendo de unas instrucciones claras y sintéticas	La gestión del grupo clase a lo largo de la familia de situaciones tiene en cuenta los siguientes aspectos: • Se comparten objetivos y criterios de evaluación y se explica qué se espera que hagan y cómo. • El clima y ambiente de la clase favorece el reconocimiento individual de cada miembro del grupo a la vez que propicia el trabajo colaborativo. • El alumnado asume un papel activo: participa, toma decisiones, compara, expone, interpreta y crea. Se elabora paulatinamente un banco de ideas colectivo, del cual pueda servirse cada una de las personas según sus propias necesidades y capacidades con la intención de paliar las diferencias sociales y culturales del alumnado. El intercambio constante facilita asimismo la regulación y la autonomía implicadas en el propio proceso de aprendizaje. • La profesora interviene con preguntas intencionadas para que el alumnado reflexione y ponga en funcionamiento todas sus habilidades.
Se reconoce la validez personal de cada alumno/a	
Se interviene con preguntas abiertas que promueven el interés , la reflexión y el pensamiento crítico	
Se promueven intercambios para la construcción del conocimiento (individual y colectivo)	
Se promueve la participación responsable fomentando la autonomía del alumnado	

Contribución de las SD a la adquisición de las Competencias Básicas

Objetivos y criterios propios de la materia	Contribución a las competencias básicas
Desarrollo de la competencia oral, la cual facilita la construcción del propio pensamiento. La interacción, escucha y producción, en gran grupo o grupos más pequeños, atendiendo tanto a los aspectos verbales como a los no verbales. El uso reflexivo de la palabra. La competencia comunicativa escrita, en todas sus dimensiones, receptivas (lectura) y productivas (escritura), de comunicación y creación. Desarrollo de la competencia comunicativa audiovisual. Los procesos de lectura y escritura diversos según el tipo de texto y el contenido que se vehicula con él. La competencia literaria, que estimula la creatividad y fomenta el desarrollo del sentido crítico.	• La competencia comunicativa, transversal a todas las materias. Las actividades relacionadas con esta competencia también favorecen la mejora de las competencias metodológicas. • La competencia del tratamiento de la información y el uso de las tecnologías de la información y la comunicación para la elaboración del conocimiento. • La competencia de aprender a aprender. • La lectura, comprensión y valoración de las obras literarias contribuyen de una manera clave al desarrollo de la competencia artística y cultural. • Autonomía e iniciativa personal. Capacitación de estrategias de planificación y ejecución en las tareas cotidianas. • Conocimiento e interacción con el mundo. Conocimiento del entorno e interacción entre éste y la actividad humana. • Competencia social y ciudadana. Respeto y asunción de la diversidad cultural como una riqueza personal y colectiva.

Possible conexión con otras materias / contextos

SECUENCIAS DEL PRIMER TRIMESTRE

	Secuencia 1	Pueden relacionarse con...
Capacidad para expositivos-argumentativos usados en diferentes contextos, incluyendo su uso comprender, interpretar y producir correctamente textos formales.	- Conceptos asociados a la palabra 'literatura'. - Creación de mapas conceptuales con diferentes fines. - Ampliación de conceptos: exposición y argumentación. - Comentario del texto "Mala fama" y del vídeo "La adolescencia". - Creación de un texto argumentativo propio	Tutoría: ¿cómo son los adolescentes del siglo XXI?; La importancia de trabajar en equipo. Filosofía / Otras: relación entre Literatura, Ética y Estética Tecnología: competencia digital para la elaboración de mapas conceptuales y la gestión del portafolios digital Lengua Catalana: ¿qué sabemos sobre los textos expositivos- argumentativos, la Literatura y la redacción de un escrito publicado en una revista? Ciencias Sociales y Naturales: comprensión, análisis y producción de textos expositivos en la vida cotidiana (textos de opinión relacionados con fenómenos naturales y sociales) Informática, Economía, otros: los textos administrativos en la vida cotidiana. Lengua Inglesa: vídeos en versión original (fragmento de los hermanos Marx) Biblioteca: búsqueda y selección de material. Lectura en voz alta. Visual y Plástica: la escenografía teatral y cinematográfica. Música: banda sonora de la versión cinematográfica de <i>Bajarse al moro</i>.
Capacidad para distinguir las características del lenguaje literario en sus diferentes manifestaciones	Secuencia 2 - Otros usos de aplicación de la exposición-argumentación: recursos, instancias, contratos. Textos trabajados en diferentes fases y formatos. Secuencia 3 - Búsqueda de información previa a la lectura - El género teatral: mapa conceptual, lectura dramatizada de la obra seleccionada, características del género. - Literatura y cine. - El uso de algunos textos 25 años después: currículum, anuncios de empleo, entrevista de trabajo.	

Asociación entre los CONTENIDOS aparecidos en el currículum y los tratados en este bloque

ORDENACIÓN CURRICULAR: http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/file.php?file=docs/ESO/currículum_eso.pdf		SECUENCIAS en las que se trabajan
CONTINGUTS 4t ESO		
DIMENSIÓ COMUNICATIVA		
Participació en interaccions orals, escrites i audiovisuals		
• Participació en les interaccions orals, escrites i audiovisuals que tenen com a eix la construcció de la relació social a l'interior de l'aula.		1, 2, 3
• Participació en activitats de relació social i comunicació [...] amb la societat en general (cartes al director, notícies a la premsa, ...).		1, 2, 3
• Participació en interaccions per mitjà del correu electrònic i entorns virtuals de comunicació.		1, 2, 3
• Participació activa i crítica en converses i situacions comunicatives orals pròpies de l'àmbit acadèmic, especialment en aquelles necessàries per a la gestió de les tasques, per a la recerca i exposició d'informació, per als intercanvis d'opinió i l'exposició de les conclusions i dels aprenentatges.		1, 2, 3
• Participació activa en les interaccions escrites i audiovisuals (sobretot en l'ús dels recursos de les TIC) necessàries per a la recerca [...].		1, 2, 3
• Valoració de la interacció com a eina per prendre consciència dels coneixements i de les idees, i per a la regulació dels processos [...]		1, 2, 3
• Valoració de la interacció com a eina per prendre consciència dels sentiments propis i aliens i per a la regulació de la conducta.		1, 2, 3
• Coneixement de les diferències entre els usos orals de la llengua i consciència de les situacions comunicatives en què resulten adequats.		2, 3
• Actitud de cooperació i respecte crític envers les diferències d'opinió en les situacions de treball cooperatiu.		1, 2, 3
• Assumpció de les responsabilitats i coavaluació dels processos i dels resultats en les situacions de treball cooperatiu.		1, 2, 3
Comprensió de missatges orals, escrits i audiovisuals		
• Comprensió i interpretació de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida quotidiana, de les relacions socials i dels mitjans de comunicació pròxims als interessos de l'alumnat: argumentació ideològica, exposició d'idees i informes, i administratius (carta a l'administració, instància...).		1, 2, 3
• Comprensió de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida acadèmica de l'alumnat [...].		2, 3
• Anàlisi de seqüències audiovisuals procedents dels mitjans de comunicació [...].		2, 3
• Identificació del posicionament de les tesis dels interlocutors/ores i la defensa de les idees en els textos que expressen el perquè de les coses o el raonament i les argumentacions.		1
• Cerca d'informació i hàbits de consulta per comprendre i ampliar el contingut dels missatges.		1, 3
• Representació amb diferents suports mitjançant esquemes, diagrames i mapes conceptuals de la interrelació de les idees i els seus matisos.		1, 2, 3
• Ús de tècniques d'anàlisi del contingut de textos orals, escrits i audiovisuals: quadres sinòptics, diagrames i mapes conceptuals.		1, 2, 3
• Valoració crítica en l'acceptació del contingut de missatges orals, escrits i audiovisuals, tot contrastant-la amb els coneixements propis i sospesant les causes i les conseqüències de les idees exposades.		1, 2, 3

Expressió de missatges orals, escrits i audiovisuals	
• Producció de textos orals, escrits i audiovisuals a partir d'intencions i contextos comunicatius diversos: argumentació ideològica, exposició de treballs i informes, administratius [...], respectant les normes adequades a cada situació, text i suport.	1, 2, 3
• Presentacions orals, escrites i audiovisuals ben estructurades, amb suport multimèdia, tenint en compte els diferents llenguatges.	3
• Elaboració de textos orals, escrits o audiovisuals ben estructurats, a partir de les idees obtingudes en textos escrits o audiovisuals elaborats en diferents llengües i suports.	1, 2, 3
• Elaboració de textos escrits que tinguin com a funció la millor presentació oral dels aspectes treballats [...].	3
• Procediment de planificació per aconseguir coherència en les relacions internes i externes dels continguts de textos orals, escrits i audiovisuals [...].	1, 2, 3
• Textualització i revisió per aconseguir coherència dels continguts de textos orals, escrits i audiovisuals.	1, 2, 3
• Aplicació dels elements característics del registre lingüístic corresponent als diferents àmbits d'ús i selecció del lèxic i la sintaxi adequats.	1, 2, 3
• Ús dels elements lingüístics i discursius essencials per a la cohesió interna de les idees dins dels textos orals, escrits o audiovisuals: connectors textuals, procediments per a la progressió del discurs i adequació dels registres lingüístics a les funcions comunicatives.	1, 2
• Ús de la puntuació del text escrit en relació amb l'organització oracional i amb la forma del text.	1, 2, 3
• Interès per la bona presentació dels textos escrits i audiovisuals, tant en suport paper com digital, respectant les normes gramaticals, ortogràfiques....	1, 2, 3
Coneixements del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge	
• Identificació i ús d'elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.	1, 2, 3
• Identificació i coneixement de les característiques dels discursos argumentatius, expositius, administratius elaborats, i de la conversa formal.	1, 2, 3
• Identificació d'alguns mecanismes textuals que donen agilitat al discurs, amb especial atenció als connectors.	1
• Identificació dels camps lexicosemàntics que apareixen en els missatges, augment del del lèxic nou, especialment de l'àmbit administratiu.	3
• Aplicació de procediments per enriquir el text escrit mitjançant elements d'estil i mitjançant la precisió lèxica.	1
• Reconeixement de l'estructura dels diferents tipus de text i la seva relació amb els paràgrafs.	1, 2
• Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació.	1, 2, 3
• Participació en l'avaluació i ús d'estratègies d'autoavaluació i autocorrecció, de les produccions orals, escrites i audiovisuals.	1, 2, 3
• Organització i valoració del treball individual per progressar en l'aprenentatge de manera autònoma i per a la millora personal i del treball en equip.	1, 2, 3
Contextualització dels textos literaris treballats	
• Utilització autònoma de la biblioteca del centre, de les de l'entorn, de les biblioteques virtuals i webs per al foment i orientació de la lectura.	1, 3
• Desenvolupament progressiu de l'autonomia lectora i de la consideració de la lectura com a font de coneixement.	3
• Lectura, anàlisi i ús d'altres llenguatges estètics: el cinema i la seva relació amb obres literàries a partir de lectures, [...]	3

SECUENCIAS DEL SEGUNDO TRIMESTRE

	Secuencia 1	Pueden relacionarse con...
Capacidad para distinguir, interpretar y aplicar los diferentes registros lingüísticos según la situación comunicativa. Capacidad para interaccionar en la comprensión, interpretación y producción de los elementos contenidos en la dimensión literaria. Movilización de contenidos y habilidades lingüísticas, culturales y personales necesarias para la planificación y elaboración de rutas literarias	Características del registro coloquial. El tema del amor y el desamor en la poesía y en la música (algunos poemas representativos y banda sonora): qué y cómo. Otros registros lingüísticos: uso y características. Los tópicos literarios y su pervivencia. Secuencia 2 Puesta en común de experiencias de viajes. Planificación de una tarea de grupo: trabajo cooperativo. Búsqueda, selección y organización de la información necesaria para elaborar un itinerario literario: ruta, alojamiento, mapa de la zona, transporte, presupuesto. Confección de una mini-antología literaria acorde con la zona visitada. Exposición oral (con soporte escrito y audiovisual) del producto final: “Una ruta literaria por...”.	• Tutoría: compartir la cultura de nuestros lugares de nacimiento. • Tecnología: competencia digital para la elaboración de mapas, la gestión del portafolios digital y las presentaciones audiovisuales de los trabajos encomendados. • Lengua Catalana / Lengua Inglesa: otros poemas y textos literarios cuyo tema central es el amor y el desamor. Complementariedad de la antología de textos aportados a la maleta literaria • Matemáticas: interpretación de las escalas de los mapas elaborados o adjuntados en la SECUENCIA 2. • Ciencias Sociales: costumbres, cultura y formas de vida de otras comunidades diferentes a la nuestra. • Biblioteca: búsqueda y selección de material. Lectura en voz alta. • Visual y Plástica: creación de productos relacionados con los tópicos literarios y/o la ruta literaria escogida. • Música: banda sonora de la versión cinematográfica de <i>Bajarse al moro</i>.

Asociación entre los CONTENIDOS aparecidos en el currículum y los tratados en este bloque

ORDENACIÓ CURRICULAR: http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/file.php?file=docs/ESO/curriculum_eso.pdf		SECUENCIAS en las que se trabajan
CONTINGUTS 4t ESO		
DIMENSIÓ COMUNICATIVA		
Participació en interaccions orals, escrites i audiovisuals		1, 2
Participació en les interaccions orals, escrites i audiovisuals que tenen com a eix la construcció de la relació social a l'interior de l'aula.		
Participació en activitats de relació social i comunicació [...] amb la societat en general (cartes al director, notícies a la premsa, ràdio local o per al web del centre).		2
Participació activa i crítica en converses i situacions comunicatives orals pròpies de l'àmbit acadèmic, especialment en aquelles necessàries per a la gestió de les tasques, per a la recerca i exposició d'informació, per als intercanvis d'opinió i l'exposició de les conclusions i dels aprenentatges.		1,2
Participació activa en les interaccions escrites i audiovisuals (sobretot en l'ús dels recursos de les TIC) que són necessàries per a la recerca i comunicació d'informació en les tasques acadèmiques.		1,2
Valoració de la interacció com a eina per prendre consciència dels coneixements i de les idees, i per a la regulació dels processos de comprensió i expressió propis de tot procés d'aprenentatge tant en activitats individuals com en les del treball cooperatiu.		2
Valoració de la interacció com a eina per prendre consciència dels sentiments propis i aliens i per a la regulació de la conducta.		1,2
Coneixement de les diferències entre els usos orals informals i formals de la llengua i consciència de les situacions comunicatives en què resulten adequats.		1
Actitud de cooperació i respecte crític envers les diferències d'opinió en les situacions de treball cooperatiu.		1,2
Assumpció de les responsabilitats i coavaluació dels processos i dels resultats en les situacions de treball cooperatiu.		1,2
Comprensió de missatges orals, escrits i audiovisuals		
Comprensió i interpretació de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida quotidiana, de les relacions socials i dels mitjans de comunicació pròxims als interessos de l'alumnat [...].		1
Comprensió de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida acadèmica de l'alumnat [...].		1,2
Anàlisi de seqüències audiovisuals procedents dels mitjans de comunicació, com a base per a l'exercitació de situacions de conversa, expressió d'opinió i d'argumentació.		1,2
Cerca d'informació i hàbits de consulta per comprendre i ampliar el contingut dels missatges.		1,2
Representació amb diferents suports mitjançant esquemes, diagrames i mapes conceptuals de la interrelació de les idees i els seus matisos.		1,2

• Valoració crítica en l'acceptació del contingut de missatges orals, escrits i audiovisuals, tot contrastant-la amb els coneixements propis i sospesant les causes i les conseqüències de les idees exposades.	1,2
Expressió de missatges orals, escrits i audiovisuals	
• Producció de textos orals, escrits i audiovisuals a partir d'intencions i contextos comunicatius diversos: argumentació ideològica, exposició de treballs i informes, administratius [...], respectant les normes adequades a cada situació, text i suport.	1,2
• Presentacions orals, escrites i audiovisuals ben estructurades, amb suport multimèdia, tenint en compte els diferents llenguatges.	1,2
• Elaboració de textos orals, escrits o audiovisuals ben estructurats, a partir de les idees obtingudes en textos escrits o audiovisuals elaborats en diferents llengües i suports.	2
• Elaboració de textos escrits que tinguin com a funció la millor presentació oral dels aspectes treballats [...].	2
• Presentació ordenada i clara d'informacions elaborades en les activitats acadèmiques amb l'ús dels mitjans i tecnologies de la informació i la comunicació, amb atenció especial al llenguatge audiovisual que cal utilitzar per a una comunicació eficaç.	2
• Utilització autònoma de la biblioteca-mediateca del centre, així com de les tecnologies de la informació i la comunicació com a font d'informació i de models per a la realització dels treballs escrits propis de cada matèria curricular.	2
• Creació i utilització d'esquemes i mapes conceptuals com a suport en les exposicions orals, per tal de ser projectats amb format multimèdia.	2
• Procediment de planificació per aconseguir coherència en les relacions internes i externes dels continguts de textos orals, escrits i audiovisuals: documentació, pluja d'idees i la seva selecció i ordenació.	2
• Textualització i revisió per aconseguir coherència dels continguts de textos orals, escrits i audiovisuals.	1,2
• Aplicació dels elements característics del registre lingüístic corresponent als diferents àmbits d'ús dels textos produïts i selecció del lèxic i la sintaxi adequats en cada situació comunicativa.	1
• Ús dels elements lingüístics i discursius essencials per a la cohesió interna de les idees dins dels textos orals, escrits o audiovisuals: connectors textuais, procediments per a la progressió del discurs i adequació dels registres lingüístics a les funcions comunicatives.	1,2
• Ús de la puntuació del text escrit en relació amb l'organització oracional i amb la forma del text.	1,2
• Interès per la bona presentació dels textos orals, respectant les normes gramaticals, ortogràfiques, tipogràfiques i dels elements icònics utilitzats	1,2
• Interès per la bona presentació dels textos escrits i audiovisuals, tant en suport paper com digital, respectant les normes gramaticals, ortogràfiques, tipogràfiques i dels elements icònics utilitzats.	2
▪ Elaboració i organització del missatge audiovisual: combinació del text i les paraules amb els altres recursos visuals, icònics i sonors.	1,2
• Ús dels elements formals en els treballs: les citacions bibliogràfiques i d'altres fonts d'informació. [...] La presentació escrita dels resultats: polidesa, correcció, marges, portada.	2

Coneixements del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge	
• Identificació i ús d'elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.	1
• Identificació d'alguns mecanismes textuals que donen agilitat al discurs, amb especial atenció als connectors.	1,2
• Identificació dels camps lexico-semàntics que apareixen en els missatges, augment del coneixement i domini del lèxic nou, especialment de l'àmbit administratiu.	1
• Aplicació de procediments per enriquir el text escrit mitjançant elements d'estil i mitjançant la precisió lèxica.	1,2
• Reconeixement de l'estructura dels diferents tipus de text i la seva relació amb els paràgrafs.	1
• Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació.	1,2
• Participació en l'avaluació i ús d'estratègies d'autoavaluació i autocorrecció, de les produccions orals, escrites i audiovisuals.	1,2
• Organització i valoració del treball individual per progressar en l'aprenentatge de manera autònoma i per a la millora personal i del treball en equip per a la construcció col·lectiva del coneixement.	1,2
DIMENSIÓ ESTÈTICA I LITERÀRIA	
• Lectura autònoma o guiada, en funció del grau de complexitat, d'obres o fragments de literatura castellana des de l'edat mitjana al segle xx, adequades a l'edat.	1,2
• Coneixement d'obres i autors i autors de literatura universal més significatius en el temps, a partir de fragments comentats, visionament de materials audiovisuals o vídeos, assistència a representacions teatrals, recitació de poesies, audicions de poemes musicats. Relació amb altres arts com arquitectura o pintura.	1
• Contextualització dels textos literaris treballats	1,2
• Ús d'estratègies i tècniques que ajudin a analitzar i interpretar el text literari: el comentari de text.	1
• Lectura comentada i expressiva de contes i novel·les que ofereixen estructures i veus narratives diferents.	
• Lectura comentada i recitació de poemes, valorant la funció dels elements simbòlics i dels recursos retòrics i mètrics en el poema.	1
• Lectura comentada i dramatitzada d'obres de teatre o fragments, tot valorant algunes innovacions en els temes i en les formes.	1
• Elaboració de treballs crítics senzills sobre obres literàries.	2
• Utilització autònoma de la biblioteca del centre, de les de l'entorn, de les biblioteques virtuals i webs per al foment i orientació de la lectura.	2
• Desenvolupament progressiu de l'autonomia lectora i de la consideració de la lectura com a font de coneixement d'altres persones, èpoques i cultures.	2
• Lectura, anàlisi i ús d'altres llenguatges estètics: el cinema i la seva relació amb obres literàries a partir de lectures, visionaments i anàlisi de textos coneguts, propers als interessos i gustos de l'alumnat o obres de significació en la història de la cultura.	2

SECUENCIAS DEL TERCER TRIMESTRE

Desarrollar y potenciar la capacidad para reflexionar sobre la estructura y la lógica del lenguaje.		Pueden relacionarse con...
	Secuencia 1 ▪ Lectura común del inicio de una novela para abordar la comprensión del texto y analizar algunos de sus componentes lingüísticos. ▪ Estructuración de la información para entender la combinación de las palabras hasta llegar al texto, en relación con la intencionalidad comunicativa. Ejemplos: prensa y publicidad. ▪ Repaso de la estructura y componentes de la oración simple y comprensión global del uso de la yuxtaposición y la coordinación. ▪ Presentación del marco teórico correspondiente y realización de ejercicios interactivos para consolidar su comprensión ▪ Aplicación práctica: el manejo del lenguaje en el texto literario. Comentarios pautados. Secuencia 2 ▪ Localización, reconocimiento y análisis sintáctico de las proposiciones subordinadas que aparecen en los diferentes textos o de algunos de sus componentes. ▪ Relación entre el uso de la gramática y el contenido del texto. Recursos retóricos. ▪ Tipologías textuales e intenciones comunicativas. Sintaxis, semántica y estilística. ▪ Temas tratados en los textos. ¿Qué nos transmiten?; ¿Cómo se maneja el lenguaje para conseguirlo? ▪ Comprensión textual y expresión escrita. Planificación de textos de creación propia.	• Todas las asignaturas pueden abordar la comprensión textual, entendiendo que ésta va asociada a: - La necesidad inicial de comprender un texto escrito (competencia lectora) según la intencionalidad del autor o autora, los objetivos de los lectores y la composición del texto en sí. -El uso del léxico empleado en los textos con los que el alumnado se enfrenta, especialmente los de ámbito académico. - El proceso cognitivo que se produce en la interpretación de la información. • De manera más específica, el tratamiento de la sintaxis en Lengua Castellana debería coordinarse con Lengua Catalana, con la finalidad de que el alumnado aprenda estrategias de uso y de reflexión sobre la lengua usando una metodología común que favorezca este aprendizaje. • Asimismo, el dominio del campo sintáctico facilita el aprendizaje de otras lenguas, como puede ser Inglés o Francés, y ayuda también a la comprensión de los contenidos de la asignatura de Latín. • Por otra parte, Educación Visual y Plástica puede ser un complemento perfecto en el tratamiento del lenguaje literario y, juntamente con Música e Historia, contribuir conjuntamente al desarrollo de la competencia artística.

Asociación entre los CONTENIDOS aparecidos en el currículum y los tratados en este bloque

CONTINGUTS 4t ESO		SECUENCIAS en las que se trabajan
DIMENSIÓ COMUNICATIVA		
Participació en interaccions orals, escrits i audiovisuals		1
• Participació en les interaccions orals, escrits i audiovisuals que tenen com a eix la construcció de la relació social a l'interior de l'aula. • Valoració de la interacció com a eina per prendre consciència dels coneixements i de les idees, i per a la regulació dels processos de comprensió i expressió propis de tot procés d'aprenentatge tant en activitats individuals com en les del treball cooperatiu. • Coneixement de les diferències entre els usos orals informals i formals de la llengua i consciència de les situacions comunicatives en què resulten adequats. • Assumpció de les responsabilitats i coavaluació dels processos i dels resultats en les situacions de treball cooperatiu.		1, 2
		1
		1
Comprensió de missatges orals, escrits i audiovisuals		1, 2
• Comprensió de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida acadèmica de l'alumnat [...]. • Anàlisi de seqüències audiovisuals procedents dels mitjans de comunicació, com a base per a l'exercitació de situacions de conversa, expressió d'opinió i d'argumentació. • Cerca d'informació i hàbits de consulta per comprendre i ampliar el contingut dels missatges. • Representació amb diferents suports mitjançant esquemes, diagrames i mapes conceptuals de la interrelació de les idees i els seus matisos. • Ús de tècniques d'anàlisi del contingut de textos orals, escrits i audiovisuals: quadres sinòptics, diagrames i mapes conceptuals.		1, 2
		1
		1
		1
Expressió de missatges orals, escrits i audiovisuals		
• Elaboració de textos orals, escrits o audiovisuals ben estructurats, a partir de les idees obtingudes en textos elaborats en diferents llengües i suports.		1

• Aplicació dels elements característics del registre lingüístic corresponent als diferents àmbits d'ús dels textos produïts i selecció del lèxic i la sintaxi adequats en cada situació comunicativa.	1, 2
• Ús dels elements lingüístics i discursius essencials per a la cohesió interna de les idees dins dels textos orals, escrits o audiovisuals: connectors textuals, procediments per a la progressió del discurs i adequació dels registres lingüístics a les funcions comunicatives.	1, 2
Coneixements del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge	
• Identificació i ús d'elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.	1, 2
• Coneixement de les modalitats oracionals i la relació amb el context. L'estil directe i indirecte.	1
• Identificació d'alguns mecanismes textuals que donen agilitat al discurs, amb especial atenció als connectors.	1, 2
• Aplicació de procediments per enriquir el text escrit mitjançant elements d'estil i mitjançant la precisió lèxica.	1, 2
• Reconeixement de l'estructura dels diferents tipus de text i la seva relació amb els paràgrafs.	1, 2
• Ús de procediments per compondre enunciats amb estil cohesionat: [...] oracions coordinades i subordinades.	1, 2
DIMENSIÓ ESTÈTICA I LITERÀRIA	
• Lectura autònoma o guiada, en funció del grau de complexitat, d'obres o fragments de literatura castellana des de l'edat mitjana al segle xx, adequades a l'edat.	1, 2
• Coneixement d'obres i autors i autors de literatura universal més significatius en el temps, a partir de fragments comentats, visionament de materials audiovisuals o vídeos, assistència a representacions teatrals, recitació de poesies, audicions de poemes musicats.	1, 2
• Ús d'estratègies i tècniques que ajudin a analitzar i interpretar el text literari: el comentari de text.	1, 2
• Lectura comentada i expressiva de contes i novel·les que ofereixen estructures i veus narratives diferents.	1
• Lectura comentada i recitació de poemes, valorant la funció dels elements simbòlics i dels recursos retòrics i mètrics en el poema.	1
• Lectura comentada i dramatitzada d'obres de teatre o fragments, tot valorant algunes innovacions en els temes i en les formes.	2
• Creació de textos literaris amb tècniques de foment de la creativitat i de simulació, versionat o elaborat a partir de models, utilitzant alguns aprenentatges adquirits en les lectures.	1
• Lectura, anàlisi i ús d'altres llenguatges estètics: el cinema i la seva relació amb obres literàries a partir de lectures [...].	2

